

РЕШЕНИЕ

№ 5196

гр. София, 02.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 12.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **11332** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 8, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места (Наредбата).

Образувано е по жалбата на И. В. И. от [населено място] срещу Заповед № РОК22-РД09-404/18.11.2022 година на кмета на район „О. купел“ Столична община.

С оспорения акт административният орган е отказал компенсиране на разходите за настаняване на детето Д. И. И. в частен образователен център за периода от 15.09.2022г. до 31.10.2022г.

Жалбоподателят И. В. И. оспорва административния акт като незаконосъобразен. Твърди, че дъщеря му Д. е настанена в частен образователен център, тъй като не е била приета в общинска или държавна детска градина. Твърди, че образователният център предлага обучение на децата по четири образователни направления съобразно държавния образователен стандарт. Твърди, че исканията за компенсиране на разходите от други родители, настанили децата си в същия център, са били уважени – в тази връзка счита отказа за дискриминационен.

Ответникът – кметът на район „О. купел“ на Столичната община, чрез пълномощника си юрисконсулт В. П., оспорва жалбата, като твърди, че не са налице предпоставките

за компенсиране на разходите, тъй като образователният център не е вписан в регистъра на институциите в системата на училищното и предучилищното образование, т.е. не е лицензирана частна детска градина, както и че с образователния център е сключен договор за посещение, а не за обучение на детето. Отделно от това твърди, че образователният център не предлага обучение по поне четири направления от общо седемте направления по държавния образователен стандарт. Претендира заплащане на юрисконсултско възнаграждение.

СЪДЪТ приема за установено следното:

Жалбата за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

Установени факти:

Административното производство е образувано въз основа на искане № РОК22-ГР94-908/1 от 01.11.2022 г., подадено от И. В. И. до кмета на район „О. купел“, СО, за изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране разходите за заплащане такси за отглеждане и обучение на детето му Д. И. И., [дата на раждане] г, по договор за обучение, сключен с частния образователен център „Киви кидс за периода 15.09.2022 г. до 31.10.2022 г.

Не е спорно обстоятелството, че детето не е класирано за настаняване в общинска или частна детска градина през този период.

Към искането за компенсиране на разходите е представен Договор за посещение в Образователен център „Киви кидс“, сключен на 01.09.2022г., по силата на който центърът се задължава да провежда обучение на детето по английски език, йога, арт и музика срещу заплащане на такса от 700 лева месечно, платима до 5. число на всеки месец.

С Анекс №1 към договора, сключен на 01.10.2022г., образователният център се задължава да провежда обучение на детето по следните направления: български език и литература; арт/изобразително изкуство; йога/физкултура; музика и английски език. Представени са 2 броя платежни нареждания и фактури към тях за заплатени такси за м. септември и октомври, всяка по 700 лева.

Кметът на район „О. купел“ е разгледал искането за компенсиране на разходи и постановил отказ с оспорения акт, като е приел, че не е изпълнено изискването на чл.4, ал.3 от Наредбата – не е проведено обучение по поне четири от направленията по държавния образователен стандарт.

В съдебното заседание ответникът представя разпечатка от Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, от която се установява, че Образователен център „Киви кидс“ не е регистриран като частна детска градина.

Правни изводи:

В изпълнение на правомощията си по чл.168 от АПК съдът извършва контрол за законосъобразност на административния акт по всички основания по чл.146 от АПК, като не е ограничен от изложеното в жалбата.

1.Актът е постановен от компетентен административен орган в рамките на

делегираните му правомощия със Заповед СОА21-РД09-414 от 16.03.2021г. на кмета на СО.

Въпреки че чл.8, ал.4 от Наредбата не предвижда изрично възможността за делегиране на правомощия, съдът приема делегацията на правомощията за валидна и законосъобразна, тъй като тя се основава на разпоредбата на чл. чл.44, ал.1, т.9 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), която е по-висша по степен норма.

2. Актът е в предписаната от закона форма и отговаря на изискванията на чл.59 от АПК за форма и съдържание, доколкото в него са посочени фактическите и правните основания за издаването му.

3. При издаване на акта не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да отграничават правото на участие на жалбоподателя в производството или да имат пряк овлягаещ ефект върху крайния резултат.

4. Актът е в частично съответствие с материалноправните разпоредби на закона.

Съгласно чл.283, ал.12 от Закона за предучилищното и училищното възпитание (ЗПУО), държавата предоставя средства на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в първи клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Според ал.15 на посочената разпоредба, условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал.12 се определят с наредба на Министерския съвет.

В изпълнение на посочената разпоредба с ПМС № 76/05.03.2021г. е приета Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, обн.ДВ, бр.20/09.03.2021г.

Съгласно чл.3, ал.1 от Наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако едновременно са изпълнени следните условия: 1) детето е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл.59, ал.1 от ЗПУО, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година; 2) детето да не е записано в целодневна, полудневна или почасова организация на предучилищното образование в нито една държавна или общинска детска градина или училище; 3) общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район; 4) за съответната учебна година детето е записано в самостоятелна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище или в самостоятелна, целодневна, полудневна или почасова организация в частна детска градина или училище; 5) ако детето е в задължителна предучилищна възраст и е записано за задължително

предучилищно образование в частна детска градина или в частно училище - частната институция да не е включена в системата на държавно финансиране; б) родителите да не получават подпомагане от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението, по реда на тази наредба.

В случая няма спор, че условията по чл.3 от Наредбата са изпълнени по отношение на жалбоподателя.

Спорът е относно предпоставките по чл.4 от Наредбата, които определят дали извършените разходи са допустими и съответно дали подлежат на компенсиране.

На компенсиране със средства от държавния бюджет, според чл.4 от Наредбата, подлежат направените разходи, които са пряко свързани с отглеждане и обучение на децата им, ако са допустими.

Допустими според чл.4, ал.2 са следните разходи: 1) за заплащане на такси за обучение по договори за обучение, сключени с частна детска градина или частно училище при условията на чл.3, ал.1, т.5; 2) за заплащане на такса по договори за отглеждане и обучение, сключени с лица, регистрирани като търговци, или с юридически лица с нестопанска цел, предоставящи организирани услуги за деца; 3) за заплащане на възнаграждения по договори за обучение, сключени с физически лица.

Тъй като образователният център, с който е сключен договорът, не е регистриран като частна детска градина, той попада в приложното поле на чл.4, ал.2, т.2 от Наредбата. Неоснователно е възражението на ответника, че договорът е извън тази хипотеза, тъй като той е за посещение, а не за обучение. От съществено значение е не наименованието на договора, а неговото съдържание. С договора образователният център е поел задължение именно да провежда обучение на детето по посочените дисциплини.

По отношение на лицата, които предлагат обучение на децата без да са лицензирани като частни детски градини – лицата по т.2 и т.3 на чл.4, ал.2 от Наредбата, законодателят е поставил допълнителното изискване на ал.3 от същия член да се осъществява обучение за постигане на очакваните резултати поне в четири образователни направления, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование за съответната възрастова група.

Съгласно чл.28, ал.5 от Наредба №5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование, образователните направления в държавния образователен стандарт са следните: 1. Български език и литература; 2. Математика; 3. Околен свят; 4. Изобразително изкуство; 5. Музика; 6. Конструиране и технологии; 7. Физическа култура.

Видно от сключения договор през месец септември предоставеното обучение е само по три от нормативно посочените направления и при това с известна условност: йога (която може да се приеме за физкултура), арт (ако се приеме, че е изобразително изкуство) и музика. Следователно разходите, изразяващи се в такса за м. септември, не са допустими и не подлежат на компенсиране. Твърдението на жалбоподателя, че на други родители са възстановени таксите освен че е недоказано, е и неотнормено, доколкото не може да се прецени какви договори за обучение и по колко образователни направления са били сключени с тях.

С анекса от 01.10. 2022 г. предоставеното обучение е вече по четири направления, уговорени ясно и точно: български език и литература;

арт/изобразително изкуство; йога/физкултура и музика. По отношение на разходите за такса за м. октомври 2022г. са изпълнени предпоставките на закона, поради което отказът да бъде възстановена тази сума е в противоречие с материалния закон.

5. Актът съответства на целта на закона само частично.

Целта на чл.283, ал.12 от ЗПУО е да обезщети гражданите за невъзможността на държавата да предостави на децата им достъп до държавни или общински образователни услуги в предучилищна възраст. Срещу правото на обезщетение обаче се поставя изискването образователните услуги, които гражданите са избрали да ползват за децата си, да отговарят на държавния образователен стандарт, като с това се цели недопускане на разходване на бюджетни средства за услуги, с които не се постига пълнота и качество на образованието.

Отказът да се възстанови таксата за м. септември 2022г. е съобразен с целта на закона, докато по отношение на таксата за м. октомври 2022г. – не.

По изложените съображения административният акт се отменя частично относно таксата за м. октомври 2022г. и преписката се изпраща обратно на административния орган за повторно разглеждане при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона. В изпълнение на правомощието си по чл.174 от АПК съдът определя 14-дневен срок, съобразно чл.57, ал.1 от АПК, за повторното разглеждане на преписката и постановяване на нов административен акт.

Разноски

При този изход на спора претенцията за разноски на ответника е частично основателна, съобразно отхвърлената част от жалбата. На основание чл.143, ал.4 от АПК при отхвърляне на жалбата жалбоподателят заплаща на ответника минималното юрисконсултско възнаграждение от 100 лева съгласно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, към която препраща чл.37 от Закона за правната помощ. Съразмерно с отхвърлената част на жалбата, по аргумент от чл.78, ал.3 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), приложим във връзка с чл.144 от АПК, на ответника следва да се присъди половината от минималното юрисконсултско възнаграждение – съответно 50 лева. Разноските с е присъждат в полза на бюджета на СО.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2, чл.143, ал.4 от АПК и чл.78, ал.3 от ГПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Заповед № РОК22-РД09-404/18.11.2022 година на кмета на район „О. купел“ Столична община в частта ѝ, с която се отказва компенсиране на разходите за настаняване на детето Д. И. И. в частен образователен център за периода от 01.10.2022г. до 31.10.2022г.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. В. И. от [населено място] срещу Заповед № РОК22-РД09-404/18.11.2022 година на кмета на район „О. купел“ Столична община, в частта, с която се отказва компенсиране на разходите за настаняване на детето Д. И. И. в частен образователен център за периода от 15.09.2022г. до 30.09.2022г.

ИЗПРАЩА преписката на кмета на район „О. купел“, СО, за ново произнасяне в

отменената част на Заповед № РОК22-РД09-404/18.11.2022 съобразно указанията на съда, дадени в мотивите на решението ,в 14-дневен срок от влизане в сила на решението.

ОСЪЖДА И. В. И. да заплати на Столична община разноски в размер на 50 (петдесет) лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд. с касационна жалба, подадена в 14 – дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ :